

Vertailutietoa kotivakuutuskorvauksista tehtävistä ikävähennyksistä

© Vakuutus- ja rahoitusneuvonta, Hanna Salo 2011

Tässä vertailussa on tietoa siitä, miten vahingoittuneen omaisuuden ikä vaikuttaa kotivakuutuksesta maksettavaan korvaukseen. Vertailussa on mukana yhdeksän kotivakuutusyhtiötä. Vertailun kolmeen taulukkoon on koottu tietoja siitä, miten ikävähennykset lasketaan irtaimiston korvauksista, minkä suuruisia ikävähennykset ovat sekä tietoa rakennusten laitteiden ja putkistojen rikkoutumis- ja vuotovahinkojen ikävähennyksistä. Tiedot on tarkistettu marraskuussa 2011.

Muuta perustietoa kotivakuutuksista löytyy Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan oppaasta Perustietoa kotivakuutuksista (<http://www.fine.fi/userfiles/file/kotiperus11.pdf>).

Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan vertailut ja oppaat löytyvät toimiston kotisivuilta osoitteesta www.fine.fi. Lisätietoja saa Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta ma-to klo 10–16 numerosta (09) 6850 120.

Ikävähennykset

Vahingoittuneen omaisuuden ikä vaikuttaa aina korvauksen määrään – riippumatta siitä, onko omaisuus vakuutettu pinta-alatietojen perusteella täydestä arvosta vai jostain tietystä summasta eli vakuutus- tai enimmäiskorvausmäärästä.

Kullakin vakuutusyhtiöllä on erilaiset säännökset vakuutusehdoissaan koskien sitä, miten vahingoittuneen tai esimerkiksi varastetun omaisuuden ikä vaikuttaa korvauksen määrään. Tietystä omaisuudesta tehdään tyypillisesti prosentuaalisia ikävähennyksiä. Jos omaisuudesta ei tehdä prosentuaalisia ikävähennyksiä, vakuutuskorvauksen määrä määritellään omaisuuden päivänarvon (myös: nykyarvo, nykyhintaa) ja jälleenhankinta-arvon (myös: uudisarvo, uudishintaa) perusteella. Tässä vertailussa käsitellään erityisesti prosentuaalisten ikävähennysten tekemistä vakuutuskorvauksesta.

Miten ikävähennys lasketaan?

Ikävähennys tehdään aina omaisuuden jälleenhankinta-arvosta eli siitä summasta, jolla vahingon jälkeen saisi uutta, ominaisuuksiltaan vastaavaa omaisuutta. Merkitystä ei ole sillä, millä hinnalla vahingoittunut omaisuus on aikoinaan ostettu.

Vakuutusehdoissa määritellään, mistä alkaen ikävähennyksiä lasketaan. Tavallisesti ikävähennyksiä tehdään toisesta tai kolmannesta käyttövuodesta alkaen. Yleensä ikävähennys tehdään myös vahinkovuodelta. Ikävähennyksissä ei huomioida sitä, missä vaiheessa vuotta omaisuus on alun perin hankittu tai missä vaiheessa vuotta omaisuus vaurioituu. Vakuutusehdoissa mainittu ikävähennysprosentti kerrotaan vuosien lukumäärällä, jolloin saadaan lopullinen prosenttiluku, jonka mukainen summa korvauksesta vähennetään.

Korvauksen määrään ja ikävähennysten määrään saattaa vaikuttaa se, hankitaanko vahingoittuneen omaisuuden tilalle uutta vastaavaa omaisuutta vai maksetaanko vain rahakorvaus. Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus saattaa edellyttää sitä, että tilalle hankitaan tai rakennetaan uutta vastaavaa omaisuutta. Mikäli näin ei haluta tehdä vaan halutaan rahakorvaus, rahakorvauksen määrä saattaa olla vahingoittuneen omaisuuden päivänarvon mukainen.

Vakuutusyhtiöllä on yleensä vakuutusehtojen mukaan oikeus määritellä uuden omaisuuden hankintapaikka. Korvaus määräytyy sen mukaan, mitä uusi vastaava omaisuus olisi maksanut vakuutusyhtiön määräämässä paikassa.

Esimerkki 1:

Matti on ostanut television vuonna 2008. Se rikkoutuu muutossa vuonna 2011. Vakuutusehdoissa mainitaan, että television ikävähennysprosentti on 8 % ja että ikävähennys tehdään toisesta käyttövuodesta alkaen ja myös vahinkovuodelta.

Rikkoutunutta televisiota vastaava televisio maksaa vahinkohetkellä 600 euroa. Ikävähennys tehdään toisesta käyttövuodesta alkaen eli vuosilta 2009, 2010 ja 2011. Ikävähennys tehdään siis kolmelta vuodelta, eli $3 \times 8 \% = 24 \%$. Korvattavaa jää $600 \text{ e} - 24 \% (144 \text{ e}) = 456 \text{ euroa}$. Korvauksesta vähennetään myös omavastuu, joka Matin tapauksessa on 150 euroa. Matille maksetaan korvausta siis 306 euroa.

Ikävähennykset vuotovahingoissa

Rakennusten vuotovahingoissa tulee usein huomioon otavaksi rikkoutumisvahinkojen ja vuotovahinkojen erilaiset ikävähennykset.

Rikkoutumisvahingolla tarkoitetaan putken tai laitteen rikkoutumista eli itse rikkoutunutta laitetta kohdannutta vahinkoa. Rikkoutumisvahingon korjauskustannuksia ovat tyypillisesti putken tai laitteen korjaus- ja uusimiskustannukset. Vuotovahingolla taas tarkoitetaan sitä, kun rikkoutuneesta putkesta tai laitteesta pääsee vuotamaan nestettä tai kaasua rakenteisiin aiheuttaen tyypillisesti rakenteiden kastumisen. Vuotovahingosta aiheutuu usein rakenteiden kuivaus-, purku- ja jälleenrakennuskustannuksia.

Rikkoutumisvahingosta tehtävät ikävähennykset ovat ankarampia kuin vuotovahingosta tehtävät ikävähennykset.

Erilaisten ikävähennysten vuoksi saattaa käydä niin, että esimerkiksi rikkoutuneen putken iän vuoksi ei itse putken korjaamista korvata vakuutuksesta, mutta putkesta vuotaneen nesteen aiheuttama vuotovahinko korvataan vuotovahinkoja koskevista ikävähennyssäännöistä riippuen kokonaan tai osittain. Sekä rikkoutumis- että vuotovahingoissa ikävähennys tehdään kuitenkin rikkoutuneen putken tai laitteen iän perusteella.

Vuotovahinkojen ikävähennyksistä saattaa olla mahdollista sopia vakuutusyhtiön kanssa erikseen ja lisämaksusta laajennuksia, jolloin ikävähennyksiä huomioidaan vasta tavallista myöhemmin.

Esimerkki 2:

Omakotitalossa tapahtuu vuotovahinko vuonna 2011. Lattiarakenteessa oleva käyttövesiputki alkaa vuotaa. Vahinko katsotaan korvattavaksi. Rikkoutunut putki on vuodelta 1983, eli putkisto on 28 vuotta vanha. Vakuutusehdoissa on määrätty, että rakennuksen putkistosta tehdään 3 %:n vuotuinen ikävähennys kolmannelta käyttövuodesta alkaen ja myös vahinkovuodelta, jolloin ikävähennys tehdään siis 27 vuodelta. Putkiston rikkoutumisvahingosta tehtävä ikävähennys on siis $27 \times 3 = 81 \%$. Putkiston korjauskustannuksista jää siis korvattavaa 19 %.

Vuotovahinkojen osalta vakuutusehdoissa on määrätty, että kun vuotovahingon aiheuttaneen putken tai laitteen ikä on 25–30 vuotta, vuotovahingon korjauskustannuksista tehdään 20 %:n ikävähennys. Vuotovahingon korjauskustannuksista jää siis korvattavaa 80 %. Korvauksista vähennetään lisäksi omavastuu.

Vertailun taulukot:

- Taulukko 1: Irtaimiston korvausten laskutapa
- Taulukko 2: Irtaimiston korvausten vuotuiset ikävähennykset / tietyt omaisuusryhmät
- Taulukko 3: Rakennusten laitteiden ja putkistojen rikkoutumis- ja vuotovahinkojen korvausten ikävähennykset

Tuotevalikoima

Taulukossa ovat uusmyynnissä olevat vakuutukset. Mukana eivät eräät erityistuotteet, esimerkiksi kodin-koneliikkeiden tuotevakuutukset. Paikalliset vakuutusyhdistykset myyvät joko samanlaisia tuotteita kuin Lähivakuutus tai omia tuotteitaan.

Sulkeissa mainitaan henkilö, joka on tarkistanut kyseistä yhtiötä koskevat tiedot.

Aktia Vahinkovakuutus (Berndt Backman)	Aktia Kotivakuutus
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia (Satu Mansnerus)	Fenniaturvan kotivakuutus (laaja ja peruskotivakuutus sekä palovakuutus)
If Vahinkovakuutusyhtiö Oy (Anna-Leena Tiihonen)	If Kotivakuutus (Turvatasot: LaajaPlus, Laaja, Perus, Suppea) Nuorten If You -vakuutus 18–26-vuotiaille
Lähivakuutusyhdistykset (Timo Ekholm)	Kotivakuutus (laaja turvataso + all risk, laaja turvataso, perusturvataso, suppea turvataso) Nuorisovakuutus 15–27-vuotiaille
Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö (Kati Kurikka)	Pohjantähtiturva kodille (korvattavat riskit valitaan yksilöllisesti, tulipalo, sähköilmiö, putkivuoto jne.)
Pohjola Vakuutus Oy (Hannu Partanen)	Omakoti-vakuutus Easy nuorten vakuutus 15–25-vuotiaille
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola (Matias Ruponen)	Kodin vakuutus (laaja, perus- ja suppea turva) Kodin vakuutus nuorisolle, 17–26-vuotiaille UNDO-vakuutus
Tryg (Thomas Hacklin)	Tryg Kotivakuutus Tryg Huvilavakuutus (laaja turvataso, suppea turvataso)
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva (Teija Leppänen)	Turva Koto –sopimus: Laaja taso: Turva Isokoto Perustaso: Turva Vakikoto Suppea taso: Turva Pikkukoto <u>Turva Koto, asiakas alle 27 v.</u> Turva Isohima (nuorten irtaimistovakuutus, laaja taso)

TAULUKKO 1:**Irtaimiston korvausten vuotuisten ikävähennysten laskutapa**

Korvauksen määrän perusteena irtaimistovahingoissa on jälleenhankinta-arvo (eli vastaavan uuden omaisuuden hankkimiseen tarvittava rahamäärä) tai päivänarvo (eli arvo, jossa on otettu huomioon omaisuuden iän ja kunnan vaikutus).

Vakuutusehdoissa on joidenkin omaisuusryhmien osalta vuotuisia ikävähennyksiä. Vähennykset tehdään esineen jälleenhankinta-arvosta. Taulukoista käy ilmi vähennysten laskutapa, vähennysprosentit ja omaisuusryhmät, joita vähennykset koskevat. Ikävähennysten lisäksi vähennetään omavastuu.

VAKUUTUSYHTIÖ	MITEN IRTAIMISTON IKÄVÄHENNYKSET LASKETAAN		
Aktia	2. käyttövuodesta	Vuodet x poisto-%.	Korjauskuluja maksetaan ikäpoistoin laskettuun arvoon asti.
Fennia	Ehdoissa taulukko, jota sovelletaan arvioitaessa mainittujen esineiden jälleenhankinta- tai päivänarvoa. Taulukossa esitetään päivänarvo prosentteina jälleenhankinta-arvosta. Jos tilalle hankitaan vastaava omaisuus, jälleenhankinta-arvo maksetaan pidempään.		
If	3. käyttövuodesta, vähennys myös vahinkovuodelta	Vuodet x poisto-%	Korjauskustannuksia korvataan enintään laskettuun vahingon määrään asti omavastuulla vähennettynä
Lähivakuutus	2. käyttövuodesta	Täyttyneet kalenterivuodet x poisto-%	Korjauskustannuksia korvataan enintään omaisuuden ikäpoistoin laskettuun arvoon asti.
Pohjantähti	Ikä lasketaan vähentämällä vahinkovuodesta käyttöönottovuosi. Ehdoissa taulukko, josta näkyy mainittuihin esineryhmiin kuuluvien esineiden iän mukainen arvo vahinkohetkellä (prosentteina uusarvosta).		Korjauskuluja korvataan enintään taulukon mukaiseen arvoon asti.
Pohjola	2. käyttövuodesta	Täyttyneet kalenterivuodet x poisto-%	Ei poistoja, jos korjataan, korvaus enintään omaisuuden arvo
Tapiola	3. käyttövuodesta, vähennys myös vahinkovuodelta	Vuodet x poisto-%	Korjauskuluja maksetaan ikäpoistoin laskettuun arvoon asti.
Tryg	2. käyttövuodesta, vähennys myös vahinkovuodelta	Vuodet x poisto-%	Ei poistoja laskuun perustuvista korjauskustannuksista. Korjauskustannuksia maksetaan enintään laskettuun vahingon määrään asti.
Turva	3. käyttövuodesta, vähennys myös vahinkovuodelta	Vuodet x poisto-%	Korjauskuluja maksetaan ikäpoistoin laskettuun arvoon asti.

TAULUKKO 2:

Irtaimiston korvausten vuotuiset ikävähennykset omaisuusryhmittäin

--- = Omaisuudesta ei tehdä ikävähennyksiä. Korvaus lasketaan jälleenhankinta- tai päivänarvon perusteella

1) Urheiluvälineiden rikkoutumista käytössä ei yleensä korvata. Sama koskee urheiluvälineenä käytettyä polkupyörää.

Vakuutuksia ei pidä vertailla vain jonkin yksityiskohdan perusteella, vaan huomioon on otettava kokonaisuus. Esim. irtaimiston ikävähennysten merkitystä arvioitaessa on muistettava myös päivänarvo- ja jälleenhankinta-arvosäännökset, eräiden omaisuusryhmien kuten ansiotyövälineiden tai ATK-laitteiden enimmäiskorvausmäärät ja enimmäiskorvaukset, jos omaisuutta säilytetään vakuutuspaikan ulkopuolella kuten autossa tai ullakolla.

Vakuutusyhtiö → ↓ Omaisuusryhmä	Aktia	Fennia	If	Lähi-vakuutus (suluissa Nuorisovakuutuksen poisto-%)	Pohjantähti	Pohjola	Tapiola	Tryg	Turva
Tv-, radio- ja video-laitteet	10 %	8 %	9 %	8 % (6 %)	0 % (0-4 v.) 30 % (5 v.) tästä eteenpäin 10 % / v	10 %	8 %	10 %	8 %
Kodin-koneet	10 %	5 %	7 %	8 % (6 %)	0 % (0-5 v.) 30 % (5 v.) tästä eteenpäin 10 % / v	10 %	8 %	6 %	8 %
Atk-laitteet oheislaitteineen	20 %	20 %	18 %	20 % (20 %)	20 % ensimmäinen vähennys tehdään 2. ikävuotena	25 %	20 %	30 %	20 %
Matkapuhelimet oheislaitteineen	20 %	20 %	30 %	20 % (20 %)	20 % ensimmäinen vähennys tehdään 2. ikävuotena	25 %	20 %	30 %	20 %
Ansiotyössä käytettävät omat koneet ja laitteet	10 %	8–20 %	18 %	20 % (20 %)	20 % ensimmäinen vähennys tehdään 2. ikävuotena	Riippuen omaisuusryhmästä	20 %	20 %	20 %
Vaatteet	10 %	15 %	18 %	20 %	20 % ensimmäinen vähennys tehdään 2. ikävuotena (myös asusteet ja jalkineet)	25 % (myös asusteet ja jalkineet)	20 %	20 %	20 %
Silmälasit	10 %	20 %	18 %	20 % (20 %)	20 % ensimmäinen vähennys tehdään 2. ikävuotena	25 %	20 %	20 %	20 %
Urheiluvälineet 1)	20 %	15 %	18 %	20 %	20 % ensimmäinen vähennys tehdään 2. ikävuotena	25 %	20 %	20 %	20 %
Polkupyörät	10 %	10 %	9 %	10 % (10 %)	10 % ensimmäinen vähennys tehdään 2. ikävuotena	10 %	10 %	10 %	10 %
Muuta			Muut koneet ja laitteet 5 %	sähkö- ja polttomoottori käyttöiset työkalut ja kiinteistön hoidon koneet ja laitteet 10 % (6 %)	Vakuutusehtojen taulukossa myös videokamerat ja kamerat sekä sähkö- ja paineilmatyökalut, puutarhanhoitokoneet ja perämoottori. Ikävähennys on aina enintään 90 %.	Digitaaliset kamerat 20 %, muut elektroniset ja optiset laitteet 10 %, moottorikäyttöiset työkalut ja -koneet sekä perämoottori 10 %			

TAULUKKO 3:

Rakennusten laitteiden ja putkistojen rikkoutumisvahinkojen sekä vuotovahinkojen korvausten ikävähennykset

Rakennusten laitteiden ja putkistojen korjauksia koskevat vähennykset tehdään jälleenhankinta- tai korjauskustannuksista ja yleensä myös rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista, maankaivu- ja täyttökustannuksista ja työstä, joka tehdään rikkoutuneen laitteen tai putken korjaamiseksi. Lisätietoja rakennusvahinkojen korvaamisesta löytyy Vaakuutus- ja rahoitusneuvonnan oppaasta Perustietoa kotivakuutuksista (<http://www.fine.fi/userfiles/file/kotiperus11.pdf>).

Vakuutusyhtiö	Rakennusten koneiden, laitteiden ja putkistojen rikkoutumisvahingot/vuotuiset ikävähennykset		Vuodosta rakenteille aiheutuneet vahingot Erityiset omavastuut ja ikävähennykset vesivahingon korjauksesta
	Ikävähennyksen suuruus	Ikävähennyksen laskeminen	
Aktia	3–6 %	5. käyttövuodesta Vuodet x poisto-% Lisäksi vähennetään omavastuu.	Kun putken ikä on 10 v. → vähennys 2 x perusomavastuu 20 v. → vähennys 5 x perusomavastuu yli 30 v. → vähennys 30 %, yli 40 v. → 50 %, yli 50 v. → 80 %
Fennia	3–6 %	2. käyttövuodesta Täydet kalenterivuodet x poisto-%. Vähennys enintään 60 % omavastuuna	Alapohjaan asennetun johtoverkon tai vesikaton rikkoutuminen: johtoverkon ikä yli 20 v. → vähennys 20 % Vesikaton ikä yli 20 v. → vähennys 20 % Omavastuuna
If	3–6 % (Ei vian etsimiskustannuksista.)	3. käyttövuodesta Täydet kalenterivuodet + vahinkovuosi x poisto-%. Lisäksi vähennetään omavastuu.	Alapohjaan asennetun johtoverkon rikkoutuessa: Putkiston ikä 20–30 v. vähennys 20 % Ikä yli 30 v. vähennys 30 % (vähennys voidaan poistaa lisämaksulla, jolloin vähennys tehdään vasta 40 v. ikäisistä putkistoista)
Lähi- vakuutus	3-6 %	2. käyttövuodesta Täydet kalenterivuodet x poisto-%. Lisäksi vähennetään omavastuu.	Johtoverkon tai käyttölaitteen rikkoutuessa: Laitteen ikä 10. vuoden jälkeen: vähennys 10 % + 1 %/vuosi. Ikäpoistojen enimmäismäärä on 30 % ja euroissa 3 500 €
Pohjan- tähti	5–10 %	Ikä x poisto-% Ikä lasketaan vähentämällä vahinkovuodesta käyttöönottovuosi. Lisäksi vähennetään omavastuu. Vähennys enintään 80 %.	Jos samassa putkistossa esiintyy useita esim. korroosiovahinkoja, vahinkoa ei pidetä äkillisenä ja odottamattomana, ja toisen vahingon korvauksesta vähennetään 50 %. Seuraavia vahinkoja ei korvata lainkaan.
Pohjola	3–10 % (ei vian etsimiskustannuksista eikä sähköjohdoista)	2. käyttövuodesta, vahinkovuotta ei oteta lukuun Täydet kalenterivuodet x poisto-% Lisäksi ei vähennetä omavastuuta, ikävähennys aina vähintään omavastuun suuruinen.	Kun vahinko korvataan putkistovuototurvasta ja vahingon syynä on vuoto käyttövesiputkistosta tai lämmitysputkistosta, tehdään vuodosta aiheutuneen vahingon määrästä vähennys vuotaneen putken iän perusteella: Putkiston ikä 35–49 v. → vähennys vahingon määrästä 30 % Putkiston ikä 50 v. tai yli → vähennys vahingon määrästä 60 %
Tapiola	3–6 % (ei vian etsimisestä aiheutuneista avaamis- ja sulkemiskustannuksista, kun korvattava vuotovahinko)	3. käyttövuodesta Täydet kalenterivuodet + vahinkovuosi x poisto-% Lisäksi vähennetään omavastuu.	
Tryg	3-6 %	3. käyttövuodesta Täydet kalenterivuodet + vahinkovuosi x poisto-%. Lisäksi vähennetään omavastuu.	Alapohjassa tapahtunut putkiston vuotovahinko: Alapohjan putkiston ikä 0–20 v. → ei ikävähennyistä, 21–30 v. → ikävähennys 20 %, enint. 3 500 €. Yli 31 v. → ikävähennys 30 %, enintään 5 000 €. Ikävähennys voidaan poistaa lisämaksulla, kun putkiston ikä max 40 vuotta.
Turva	3–6 % (ei vian etsimisestä aiheutuneista avaamis- ja sulkemiskustannuksista, kun korvattava vuotovahinko)	3. käyttövuodesta Täydet kalenterivuodet + vahinkovuosi x poisto-% Lisäksi vähennetään omavastuu. Vähennys enintään 90 %.	Perustason vakuutuksessa alapohjan vuotovahingoissa ikävähennyksiä putkiston iän mukaan vähennetään seuraavasti: - putkiston ikä 10–20 v. → ikäväh. 15 % - putkiston ikä yli 20 v. → ikäväh. 25 % Ikävähennys kuitenkin enintään 10 000 € Kun putkiston ikä yli 20 v. → vähennetään vuotovahingossa omavastuu kaksinkertaisena.